

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12 kr.
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy hónapra	-----	1 "
— Egyen szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:
Pleitta Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
mótküldésére vonatkozó felzár-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ös szám,
hová a lap szerkesztési részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadják el
Azonkívül az újságos hirdetői
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

A kvóta.

Nagybecskerek, október 28.

Egy egészen új eszével lép be Ausztria a kiegyezési tárgyalásokba. Preludium, melynél élesebbet még senki nem hallott, hangzik át az osztrák császárvárosból; politika, melynél vakmerőbbet és merészebbet már nem lehet kigondolni, vagy csupa alatomosság és eselszövés van abban az ötletben, hogy a kvóta, melylyel Magyarország a közös kiadásokhoz járul, felemeltessék.

Bilinszki pénzügyminiszter még nem állt elő ez ötlettel. Az alsó-ausztriai iparegyesület, a kiegyezésre vonatkozó kívánatai felől megkérdeztetvén, tette le egy memorandumban ez eszmét és Bilinszki ez emlékirattal a zsebében lép be a tárgyalásokba, melyekkel további tíz esztendőre akarják paragrafusokba foglalni Magyarországot és Ausztria gazdasági össztartozását. Magyarországnak az érvényben levő szerződés megváltoztatására vonatkozó kívánásai ismeretesek. A fogyasztási adók, a bankkérdés és a vasuti tarifák rendezése. Ezek a minden oldalról felvetett kérdések. A fogyasztási adókra nézve Magyarország azt kívánja, hogy azok azon állam javára essenek, amelyben az illető élvezeti cikkek fogyasztattak. Ausztriából szeszt importálunk és az osztrák állampénztár buzsa a magyar import után a fogyasztási adót. Magyarország e réven évenként két millió forintot veszít. Czukrot szintén importálunk Ausztriából, évente körülbelül egy millió mázsát és az adót e tömeg után is Ausztria huzza. Nem mintha Magyarország nem termelne annyi czukrot, amennyit fogyaszt, hanem a magyar gyárak exportálják gyárterményeiket és így elvonják a fogyasztástól. Ezzel szemben kiviteli prémiumot fizet nekik az állam, az ország megkénytelen fogyasztási célokra Ausztriából hozni a czukrot és így az osztrák kinc-

tárnak tributumot fizetni. Az Ausztriában termelt, de Magyarországon fogyasztott czukorra eső fogyasztási adó jog és méltányosság szeint a magyar állampénztárt illeti. A sornél is ugyanez a visszas állapot uralkodik, de sokkal csekélyebb mértékben. Magyarország itt mint követelő fél lép fel.

Ép így a bankkérdés rendezésében, amelytől viszont a valutarendezés függ. Magyarország követeli, hogy Ausztria fizesse vissza a banknak a 80 millió kamat nélküli kölcsönt, hogy a készpénzfizetés felvétele késedelmet ne szenvedjen. Piener elhalasztotta az ügyet, utóda végkép megtagadta. Bilinszki sem látszik az eszme barátjának lenni és a visszafizetés megtagadása legfeljebb csak annak elhalasztását jelentheti, minthogy a terminus 1897-ben lejár és akkor okvetlen fizetni kell. Minő elfogadható kifogások, minő nyomós okokat hoz fel és hord össze az osztrák pénzügyminiszter a nemfizetés mellett, minthogy e vonakodás által elodáztatik a valuta rendezés is, melyre pedig oly tüzzel törekszünk, — az egyelőre meg a beavatottak előtt is talány.

Magyarország Ausztriától vasuti áruszállítási díjakat követel, melyek versenyképességének szolgáljanak segélyére. Magyarország követeli, hogy bizonyos bel-földi vámok, minők magyar gabona után Tirolban maig is szedetnek, okvetlen szüntettessenek meg, ha a vámterület közösségét nem akarják karrikaturává lefokozni, vagy nem akarnak vele Magyarországot kárára visszaélni.

Amily alaposak Magyarország e kívánásai, oly nem szívesen fogadják azokat. Oly kényelmes volt eddig Magyarország baráti és szomszédi érzületéből, a két állam összetartozásából annyi meg nem engedett hasznot kivásalni, amennyit csak lehetett és hogy e kényelemben ne keljen magukat megzavartatni, hogy Magyarországot engedékenységre és szere-

lemre kényszerítsék, kigondolták odaát a kvóta felemeléséről szóló rémes mesét.

Bánffy miniszterelnök szilárdan el van határozva, hogy ezt a kérdést mindjárt amint felmerül, oly alaposan számkiveti a világból, hogy a kiegyezési tárgyalások tartama alatt többé nem lehet szönyegre hozni.

Szolgáljon ez egyelőre megnyugtatósul a haszontalanul felizgatott magyar közvéleménynek. P. C.

Megyebizottsági tagok választása.

Nagybecskerek, október 28.

Torontálvármegye egy részében ma választották meg a megyebizottsági tagokat. A választások mindenütt a legnagyobb rendben folytak le, sehol sem volt zavarosság, a mi arra mutat, hogy a vármegye lakossága eléggé felvilágosodott már arra, hogy ne kezdjen bele a nemzetiségi agitációkba, a melyek másut egyébként most napirenden vannak.

Az egyes községekben a következő tagok választottak be a törvényhatósági bizottságba:

Nagykomlóson: Suciú János és Bogdán Emil.

Ozórán: Talapkovics Vazul és Lupuleszku János.

Szeferin: Radoszavlyevits Károly.

Gyertyámos: Russ J. Róser Adám.

R. Ujfalu: Haller István, Halász István, dr. Kehrér Károly.

Kis-Zombor: Rankovits Sándor, Kádár Árpád.

N. Csanád: Telbisz Alajos, Simonsich Géza.

N. Teremia: Knáb Adám, Marschang jegyző.

O-Bessenjó: Mak József.

Szárcsa: Eusch Mátyás, Horváth Zoltán.

Bresztovác: Almássy Mihály.

Mokrin: Heim Kristóf, Knezeff Mita.

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

A vérbosszu.

— Guy de Maupassant. —

Paolo Saverini özvegye egyedül lakott fiával egy kicsiny, szegényes házban, Bonifazio bástyán. A város, mely a hegyfokra épült és helyenként még a tengerre is kinyulik a magasból, a sziklarepedésekkel tele tengerszoroson át Szardínia partjára néz. Lábainál kikötőtől szolgál a tulajdonon a sziklahegy egy vágása, mely óriási folyosóhoz hasonlít és melyen, hosszú kerülővel, két meredek fal között, az apró olasz, vagy szardíniai halászbárkák járnak, kéthetenként pedig a régi gőzös, mely Ajaccio és a város legszelelő házai közt metszi a hullámokat.

A fehérebb hegyen az a kis házcsoport még fehérebb foltnak látszik. A házak vadmadarak fészkeihez hasonlítanak, odaragasztva a sziklahoz, mely e borzalmas szoros felett uralkodik, a hová még a vitorlás hajók sem mernek behatolni. — A szél szüntelenül korbácsolja a tengert és a terméketlen partot, melyet elpusztított és füvel borított el; végig száguld a szoroson és megsemmisíti a partokat. A tiszta habfoltok, melyek a sziklák fekete szögletein képződnek, vászondarabokhoz hasonlítanak, melyek reszketve usznak a víz felületén.

Saverini özvegyének háza épp a szakadék szélehez volt ragasztva és háza ablaka a vad és kietlen szemhatárra nézett.

Egyedül élt ott Antonio fiával és „Fürge” kutyájával, a sovány, hosszuszörű, juhász ebfa-

tával, mely a fiatal embernek a vadászatnál segédkezett.

Saverini Antoniót egy este, verekedés közben törrel orozva gyilkolta meg Ravoletti Miklós. A gyilkos még ugyanazon éjjel elmenekült Szardíniába.

Midőn az öreg anya átvette fia holttestét, melyet az emberek hoztak el neki, nem sirt, hanem elmerült a nézésébe, aztán kinyújtotta ráncos kezét a halott felé és megigértte neki a vérbosszút. Éppenséggel nem akarta, hogy valaki ott maradjon mellette és bezárkózzon a halott mellé kutyájával. Az eb folytonosan vonított az ágy lábánál, fejét odafordította ura felé, farkát pedig behuzta lába közé. Eppen úgy nem mozdult mint az öreg asszony, ki a halott fölé hajolva, merev szeméből néma könyeket hullatott.

A fiatal ember, hátán fekvé, vastag szövetkabátjába öltözve, mely a melle táján rongyos volt és átlukasztott, aludni látszott; de véres volt mindenütt, az inge, melyet az első segítségnyújtásnál szétéptek, mellénye, nadrágja, arca, kezei; vércseppek ragadtak hajába és szakálába is.

Öreg anyja beszélni kezdett hozzá. E hang hallatára a kutya elnémult.

— Légy nyugodt, meg lesz bosszulva, kicsikém, jó fiám, szegény gyermekem. Aludjál, meg lesz bosszulva, hallod-e? Es mindig megtartja szavát a mama, ugy-e tudod, hallod ezt?

Es lassan lehajolt hozzá és hideg ajkait rászorította a halott ajkaira.

Erre Fürge nyöszörögni kezdett. Hosszasan nyögött, egyhangú, szívzaggatott, rettenetes módon.

Ott virrasztottak mindketten, az anya és a kutya.

Saverini Antoniót pedig másnap eltemették és rövid idő múltán nem is emlegették többé Bonifacióban.

Nem hagyott hátra sem fivéreket, sem közel rokonokat. Nem volt egyetlen ember sem, ki a vérbosszút teljesítette volna. Csak az anyja gondolt rá, az öreg.

A tengerszoros másik feléről, reggeltől napestig egy pontot lesett a parton. Kicsiny, szardíniai fal az, Ongosardo, a hová a korzikai Landiták szoktak menekülni, ha már nagyon szorongatják őket. Ugyiszólván csakis ők lakják azt a falut, hazájuk partjával szemben és ott lesik a pillanatot, a mikor ismét visszatérhetnek.

Az öreg asszony tudta, hogy Ravoletti abba a fészekbe menekült.

Egész napon át egyedül volt az ablaknál és lenézett oda, bosszút forralva. Mint fogjon hozzá, a mikor így magában van, minden segítség nélkül és már oly közel a halálhoz. De ígertet tett és megesküdött a halottnak. Azt nem felejtethi el, nem várhat tovább. Mit tegyen? Ejjel sem aludt többé, nem talált se nyugalmat, se békét, folytonosan keresett. A kutya aludt lábainál és időnkint nagyokat vonított. A mióta ura nem élt már, gyakran vonított úgy, mintha őt hívná, mintha állati léke szintén vizsgálatul őrizné azt az emléket, melyet nem pusztított el semmi.

Végre egyszer, éjnek idején, midőn a kutya ismét vonítani kezdett, az anyában hirtelen egy eszme ébredt, bosszuvágyó, rettenetes vad gondolat, reggelig folyton azon tipegődött; haj-

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, október 28.

Nagybecskerek város képviselőtestülete folyó évi október 29-én d. u. 3 órakor tartja meg rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 1675. sz. közgy. határozata a néh. Neugebauer Miksa volt vár. mérnök terhére előíratban levő 658 frt leiratása tárgyában.

2. Ugyanannak folyó évi 1724. sz. közgy. határozata a torontálmezei árvízkarosultak javára megszavazott 160 frt segély tárgyában.

3. Ugyanannak folyó évi 1732. sz. közgy. határozata a Hirsch Sebestyén és fia budapesti céggel a keramit tekintetében kötött szerződés felbontása tárgyában.

4. Ugyanannak folyó évi 1692. sz. közgy. határozata a múlt évben szükségeselt 200 frtos nyomtatvány póthitel tárgyában.

5. Ugyanannak folyó évi 1513 számú közgyűlési határozata a Marinkov János városi irnok részére megszavazott 100 frt jutalomdíj tárgyában.

6. Ugyanannak folyó évi 1616. sz. közgy. határozata Daity Vecza által a Sarity-féle kompérbeadás tárgyában hozott képviselő testületi határozat ellen beadott felebbezésére.

7. Ugyanannak folyó évi 1627. sz. közgy. határozatában foglalt felhívása az árvamegyei tűzkárosultak segélyezése tárgyában.

8. Torontálmezei alispánjának leirata új központi választmányi tagok választása tárgyában.

9. A torontálmezei tanfelügyelőség átirata a polgári iskola számára megszavazott 1000 frt évi hozzájárulási összeg kiutalványozása iránt.

10. A városi tanács véleményes javaslata, melylyel az új épületek közs. adómentességéről szóló szabályrendelet tervezetét beterjeszti.

11. A városi pénztári hivatal beterjeszti oly közs. adóhátralékokok kimutatását, a kiknek állami adója leiratott.

12. Ujlagos tárgyalás alá vétetik a női zárda igazgatóság kérvénye az intézet és a Weisz-féle magtár között levő terület átengedése tárgyában.

13. A számvizsgáló bizottság jelentése, melylyel az 1894 évi számadásokat beterjeszti.

14. A városi számvizsgáló bizottság jelentése, a melylyel a városi vagyonteltárt beterjeszti.

15. Risztica Lázár helybeli lakos kérvénye a Kurländer Imrénének engedélyezett fetelep megszüntetése tárgyában.

16. Hivatalos jelentés a folyó év szeptember havában megejtett pénztári rovatcaolásról.

17. A városi polgármester hivatalos előterjesztése a mezőbizottsági tagok választása, valamint a folyó évben eszkeendő mezőgazdasági összeírásához szükséges számláló küldöttségi tagok napdíjai megállapítása iránt.

18. A városi polgármester beterjeszti a folyó évben uralkodott árvízvesztély alkalmával felmerült költségekről szóló részletes számadásokat.

19. Hivatalos jelentés a német negyedbeli iskolai földek bérbeadás tárgyában megtartott 1. jabb árverés eredményéről.

20. Marinkov János városi irnok kérvénye 125 frt fizetési előleg engedélyezése iránt

21. Rosenthal József városi irnok hason kérvénye.

22. Werner Ede városi sornok hason kérvénye.

23. A városi sorompóörök kérvénye failletményben való részesítésük tárgyában.

24. Özv. Lischka János volt vár. kertész terhére előírt községi adó elengedése iránt.

25. Az országos és egyetemes tanügyi kongresszus rendező bizottságának kérvénye támogatás iránt.

26. Az országos színészegyesület hason kérvénye.

27. Az országos iskolaegyesület hason kérvénye.

28. Az iparos ifjak országos egyesületének hason kérvénye.

29. Gömör-Kis-Hont vármegye alispánjának átirata Fűrész községbeli tűzkárosultak segélyezése tárgyában.

Es a netán még beérkező tárgyak.

HIREK.

Tájékoztató.

Oktober 29. Városi közgyűlés.
November 9. Kereskedő ifjak táncmulatsága.
November 11. A t. h. é. v. rk. közgyűlése.
November 17. A nagybecsk. szőnyeggyár közgyűlése

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuvert házában van.

— Személyi hírek. Rónay Jenő, Torontál vármegye főispánja ma reggel hivatalos körutrá indult. — Bakonyi Károly császári és királyi tábornok tegnap este Nagybecskerekre érkezett.

— Áthelyezés. Kürthy Iván nagy-szentmiklósi m. kir. adótitst és Csacsakó Lajos nagykátai m. kir. adótitst saját kérelmök folytán kölcsönösen áthelyeztettek.

— Névváltoztató állomás. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a kereskedelemügyi miniszter rendeletéből a torontáli h. é. vasutak nagybecskerek-versecei vonalán fekvő Zichyfalva állomás neve „Torontál Zichyfalva“-ra változtatott.

— Jegyzőválasztás. Rigler György, csávosi jegyzőt Jánosföldön egyhangulag jegyzőnek választották.

— Halottak napja. Közeledik a halottak ünnepe és a temetőben már száz meg száz kegyeletes kéz buzgólkodik a sírok és kripták illő módon való elrendeztetésén. Az üzletekben meg a piacon a sarkosorú mostanság a legkelendőbb cikk, mivelhogy mindenki siet, hogy a halottak emlékének ezuttal is méltó díszszel adózzék. Már csak pár nap választ el bennünket attól a naptól, a mikor az örök nyugalom és pihenés tanyái, a temetők új díszben pompázva fényárban usznak és a hívők seregestül tódulnak kifelé, hogy buzgó imákban fohászkozzanak az örök

álmot alvók lelkiüdvéért. — Tűnnek évek, jönnek évek. Tavasz után nyár, s nyár után a lombhullató ősz jön. Megjelenik minden évben könyörtelenül, a fosztogató kezével ingalmatlanul letépi, halálhozó lehelletével megáppasztja, elfonnyasztja a leveleket. Végig száguld zugó szele a rónán, s fakó lesz a pázsit, dérré fagy a fűszálon a harmat; majd belezug a hegyek fenyőerdőjébe, s dalt költ az enyészetről, mulandóságról! . . . Mulandóság! Közös sirja mindannak, a mi szép vagy rut, jó vagy rossz, közös temetője bánatnak, örömmek! Ki gondolna rád szivesen?! Félünk téled, iparkodunk menekülni előled, s mégis ünnepet szentelünk neked minden évben. Oh! mert az életed sokszor erősebben kötik a földhöz a holtak, erősebben az, a mi a föld alatt van, mint a mi a föld felett.

— Eljegyzés. Hevesi Jenő hírlapíró, az „Egyetértés“ belső dolgozótagja, kitől a „Torontál“ is közölt már sikerült cikkeket, eljegyezte Várad Ede fővárosi polgár leányát: Jankát.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született:

Oktober 8. Stefcsek Márton napszámos (ág. ev.) Katalin nevű leánya.

— 17. Micsik István földműves (r. kath.) Vendel nevű fia.

— 18. Pesti József napszámos (r. kath.) Erzsébet nevű leánya.

— 20. Steyer Péter kőműves (róm. kath.) Katalin nevű leánya.

— 21. Csordás József napszámos (r. k.) Erzsébet nevű leánya.

— 23. Kozlovicski Szvetozár földműves (g. kel.) Milován nevű fia.

— 24. Wersching József kőműves (r. kath.) Erzsébet nevű leánya.

— 25. Gruin Milivoj napszámos (g. kel.) Zsarkó nevű fia.

— 26. Babin Péter napszámos (g. kel.) Dusán nevű fia.

— 26. Czveity Miklós földműves (g. kel.) Mladen nevű fia.

Meghaltak:

Oktober 26. Jung Karoly napszámos (róm. kath.) 2 éves Karoly nevű fia tüdőgümőkóiban.

— 27. Laletin Milán kertész (g. kel.) 4 napos Szvetozár nevű fia ránggörcsben.

— 27. Varga János napszámos (ág. ev.) 2 hónapos Julianna nevű leánya béthuruban.

— Az eskü. A bácsmezei Monostorszegh községben és környékén mostanság a szép Peákné esküjéről beszélnek sokat. A Peákné esküjének ez a története: Peák János monostorszeghi jómódu gazdaember nemrégiben feleségül vett egy községbeli szép lányt. Röviddel a lakodalom után azonban megbetegedett a fiatal férj, s nemsokára meg is halt. — Halálos

nalhasadtával aztán felkelt és a templomba ment. Imádkozott, végignyult a kőpadlón, megemmi-sült az Isten színe előtt, hozzákönyörgött, hogy legyen segítségére, tartsa meg, szegény, elgyengült testének pedig adja meg az erőt, melyre szüksége van, hogy fiát megbosszulhassa.

Aztán hazament. Udvarán egy régi hordó állt, melyben az esővizet szokta összegyűjteni; azt felborította, kiürítette, majd ismét beékelte a földbe; a kutyát odakötötte az óhoz és visszament.

Folytonosan járt-kelt most a szobájában, szeméit mereven szegezve Szardinia partjának. Odaát van a gyilkos.

A kutya folytonosan vonított, egész nap és egész éjjel. Reggel csak vizet vitt neki az öreg asszony egy cseréptálcában, egyebet semmit, se levest, se kenyereket!

A nap leszállt. A kutya kimerült és elaludt. Másnap csillogtak a szemei, szőre felborzolódott és folytonosan ránczította lánczát.

Az öreg asszony még most sem adott neki enni. A kutya nekidühödve, rekedt hangon ugatott. Így mult el az újabb éj is.

Aztán napkeltekor, Saverini anyó elment a szomszédhoz és két szalmazsuppot kért tőle. Majd régi ruhadarabokat vett elő, melyeket hajdanában az ura viselt, ezeket körülkötözte szalmával, ilyképp egy emberi testet utánozva.

Miután egy botot cözvekel a földbe a kutyaól elé, ahhoz tartotta a lábát, mely ilyképp egyenesen állni látszott. Aztán régi rongyokból fejét is csinált rá.

A kutya meglepetve nézte ezt a bábót és elhallgatott, bár az éhség szörnyen kínozza.

Az öreg asszony aztán elment a mészárosokhoz és egy hosszú darab fekete belet vett. Udvarába visszatérvén, nagy tüzet rakott az ól mellett és azon szárította a belet.

A kutya felugrott és még a szája is habozott dühében. Szemeit rámeresztette a pecsenyére, melynek illata beszorult a torkába.

Az öreg asszony aztán ebből a bélből nyakravalót kötött a bábra. Sokáig csavargatta a nyaka köré, mintha a legerősebb módon akarta volna odassegezni.

Es most elszabadította a kutyát. Az állat retentő ugrással vetette magát a báb nyakába és lábait annak vállaihoz támasztva szaggatni kezdte. Hátraesett, szájában a zsákmánynak egy darabjával, aztán megint ráugrott, fogait belevészte a rostokba, néhány falatot újra kiragadva, hátrabukott és vészett módon megint neki támadt. Hatalmas harapással tépte le most az arcát is és szétszaggatta az egész nyakát.

Az öreg asszony mozdulatlanul és némán, lángoló szemekkel nézte a jelenetet. Aztán lánczra fűzte az állatot, két napig újra koplaltatta, aztán előről kezdte az egészet.

Három hónapon át szoktatta az állatot a harc és módjához, e nagynehéz kivívott lakomához. Most már nem fűzte többé lánczra, hanem csak egy intésével uszította a bábuk.

Végre megtanította az állatot, hogy széttepje, szétszaggassa a bábót, még ha nem is volt étel a nyakába rejtve.

Jutalmul mindig megkapta a sült belet.

A mint a kutya megpillantotta ezentul a bábót, nagyot morgott, odafordult urnőjéhez, ki

ujját megemelve, harsány hangon kiáltott rá: „fogd meg!”

Midőn Saverini anyó elérkezettnek látta az időt, gyónni, áldozni ment egy vasárnap reggel; aztán magára öltötte férje ruháit és így, egy szegény, rongyos öregnek a mezében, egy szardíniai hajóssal, a ki átvitte, kutyája kíséretében átkelt a tengerszoros tulsó partjára.

Egy vászonzsákban nagy darab belet vitt. A kutya már két napja böjtölt. Az anyóka minden pillanatban odatartotta eléje az illatos ételt, hogy annál jobban felizgassa.

Megérkezett Longosardoba. Az anyóka kissé sántitva ment. Beszólt egy pékhez és Ravoletti lakása után kérdőzködött. Ez pedig visszatért régi mesterségéhez, újra esztergályos lett. Egyedül dolgozott műhelyének háttérében.

Az öreg asszony benyitott az ajtón és így kiáltott:

— Hé, Miklós!

Az esztergályos megfordult; most elbocsájtotta kutyáját és rékiáltott:

— Fogd meg! Fogd meg!

A kutya dühösen rogtott be és neki esett az esztergályos torkának. Pár másodpercig ott fetrengött, aztán mozdulatlanul maradt, míg a kutya átharapta nyakát és darabokra tépte.

Két szomszéd, kik ajtóikban ültek tisztán emlékeztek rá, hogy egy vén koldust láttak arra kijönni egy fekete, kiehezett kutyával, mely me-neközben folyton evett valami barnát, melyet ura adogatott neki.

Estére az öreg asszony hazatért. Ez éjjel már nyugodtan aludt.

Ágyán azonban megeskette fiatal feleségét, hogy ha ő, a férj meghal, megőrzi az özvegyi fátvált s nem megy soha többé férjhez. Alig mult azon ban el a férj temetése után néhány hét, már kérő jelentkezett a szép és gazdag özvegnél. A fiatal legény sokáig kérte az asszonyt, míg ez végre megszegte a fogadalmat s megeskü dött vele. Csak a lakadalom után kezdte zak latni lelkiismerete, hallucinációi voltak, és ke serszesen szenvedett. Egyik éjszaka borzasztó álma volt: úgy látta, meghalt férje jelent meg előtte fenyegetőzve s keserű szemrehányásokat tett neki az esküszegése miatt. A fenyegetés és bűnhődés azután rögeszméje lett a fiatal asszony nak és a kínos szenvedésekbe beleőrült. Egy ilyen rohama alatt azután felment a padlásra s ott felakasztotta magát egy ruhaszárító kötélen. Későn vették észre tettét, a szerencsétlen asszony meghalt. Ez a Peáké esküjének szomorú története.

— **Polgári házasság a megyében.** Nagy szentmiklóson folyó hó 22-én ment végbe a második polgári házasság. Simony Istvánt és Schmidt Mariát adta össze az ottani anyakönyvvezető. — Csatádon, mint ottani levelezőnk írja, az első pár: Farkas József és Morzsán Alejzia — cigány volt. Nagy ünnepélyességgel vonult fel a násznép zeneszó kíséretében a község házára, a mely zsufolásig megtelt érdeklődőkkel. A szokásos funkció után, a melyet Bartole János anyakönyvvezető végzett, az egyik tanu, ki szintén Pharao nemzetségből való, lelkesedésében a következő szavakra fakadt: Nagyon meg vagyok elégedve, nagyon jól van kifundálva a polgári házasság! Eredeti még az a körülmény is, hogy sem a nászpár, sem a tanu nem tudnak írni s csupán keresztetekkel kellett ellátniok a jegyzőkönyvet. A Ciceró moré még megjegyezte: „Adja az Isten, hogy ez a kereszt ne hozzon keresztet a völgegy nyakába és ne is legyen rossz következménnyel egyikünkre sem”. — **Cserepajai levelezőnk** jelentése szerint ott is megkötötték október hó 24-én az első házasságot, még pedig egyszerre három pár vette fel magára Hymen rózsalánczait. Az első pár, a melyet Palanacs ki Gyula anyakönyvvezető adott össze, annyira elérékenyült a díszes közönség láttára, hogy meghatottságában megcsókolták az anyakönyvvezető kezét. A publikum pedig harsogó „Eljen” kiáltásokkal kísérte mindhárom párt a templomba az egyházi áldásért. — **Nagy-Torokról** írja levelezőnk: Szekosán Nikolea és Dezsán Szaveta folyó hó 26-án keltek egybe Chorlé Gyula anyakönyvvezető előtt. A községben óriási volt az érdeklődés, már napokkal előtte mindenki csak arról beszélt. A józan toráki román nép, a mely mindig távol volt az izgatásoktól, lelkesen megjelent az új párt, mint az anyakönyvvezetőt és mikor már vége volt az ünnepi aktusnak, akkor is viharos „Setreasco” kiáltásokat lehetett mindenfelé hallani.

— **Elfogott méregkeverő banda.** Hódmező-Vásárhelyről írják: Nagy feltűnést keltett ma egy méregkeverő szövetkezet elfogatása. A banda feje egy szalai Jager Mari nevezetű asszony, ki bevallotta, hogy az utóbbi évek alatt több, mint tizenkét személyt ölt meg az általa készített méreggel. Idegen egyéneket biztosítottatott cím boráival temetkezési társulatoknál nagy összegek erejéig. Kevés idő multán aztán az illetőket megmérgezték s a temetkezési járulékokon megosztották. Legutóbb Koti Julist pusztították el Gulyás Kis Sámuelné asabónéval, kinek temetkezési járulékaiban 1250 forintot vettek fel. Gulyásné tavasszal fogadta házához Koti Julist és 18 társulatnál biztosította s e hó 10-én megmérgezték. A vizsgálatot erélylyel Póka kapitány és Privitzer hadnagy vezeti. Eddig a banda tagjai közül hatot tartóztattak le. Ujabb elfogások is várhatók, mert újabb mérgezési esetek derülnek ki, sőt a bűntény szalai a fővárosig nyulnak. Jager Mari méregkeverő öngyilkos ágot kísérlett meg a börtönben, de idejekorán észrevették s megakadályozták. A közönség izgalommal tekint a bűntény fejleményei elé.

— **Iszonyu halál.** Petrov Káta szerb-szent-péteri asszony a minap Perjámosra ment és egyéves kis gyermekét otthon hagyta, rázárva az ajtót. Míg ő odajárt, az éhes disznók a rozoga konyhaajtót belékték, behatoltak a szobába, a hol a kis gyermeket fekhelyéből kivonszolva, neki estek és végtagjait, orrát, füleit teljesen lerágták, beleit kitépték, szóval a kis gyermek testét a felismerhetetlenségig szétmarcangolták. A szegény asszony ellen gondatlanság miatt a vizsgálatot megindították.

— **Egy vidéki lap jubileuma.** A „Nagyvárad” című újság tegnap ünnepelte fönállásának 25-dik évfordulóját. Az ünnepre meghívták Bánffy Dezső báró miniszterelnököt, a ki azonban kimentette távolmaradását. — Nagyvárad polgársága nagy lelkesedéssel vett részt a lap jubileumában, az egész város fel volt lobogóva. Délután érkeztek meg a vidéki, az esti 7 órai vonattal pedig a budapesti hírlapírók. Rákosi Jenő Fehér Dezső üdvözölte, mint a hírlapírók fejedelmét, ki a vidék szerény ünnepélyére fényt hozott. Rákosi szívélyesen megköszönte a fogadtatást, hangsúlyozva, hogy a fejedelem címet csak azon értelemben fogadja el, hogy a sajtó munkásai az ő fjedelmi testvérei, kiknek körében mindenkor kész szolgálni a sajtó nemes hivatásáért. A hírlapírók ismerkedési estélyén közel 100-an vettek részt, közöttük a város előkelőségei. Az első áldomást Lang József, a „Nagyvárad” szerkesztője mondta Rákosira, Lovassy a „Szabadság” szerkesztője laptársa jubileumához gratulált, kiemelve a két lap hazafias, magas színvonalon álló működését egyetértő, testvéries munkálkodását. Rákosi őszinte tisztelettel nyilatkozott a vidéki sajtó működéséről, üdvözölte a megjelent hírlapírói gárdát, kívánva, hogy ezentul is oly kiváló sikerrel teljesítse nemzeti és kulturális feladatát, mind eddig. Dr. Bodor Károly Rákosit élte. Márkus József a magyar újságírói karra, Lázár Béla K. Nagy Sándorra, a Biharország írójára, Fehér dr. Báttaszéki Lajosra, „Nagyvárad” első szerkesztőjére, Rákay József a lap legrégebbi munkatársaira és a jelenlegi tulajdonosra, Lang József emelte poharát. (Lásd mai táviratunkat.)

— **Gyilkosság az utcán.** Véres esemény játszódott le tegnap délután négy óra tájban Szegeden a Laudon utcán, ahol egy elzúllott ember kést döfött egy társa nyakába oly erővel, hogy a szerencsétlen kevés idő múlva a sérülés következtében meghalt. A véres eset színhelyén nagy közönség gyűlt egybe. A rendőrség azonnal megjelent s letartóztatta a gyilkost, kinek neve Tóth Mózes, fiatal, huszéves legény, aki Hód-Mező-Vásárhelyről való s már rég idő óta csavargó Szegeden. Ismert alakja volt annak az elzúllott társadalomnak, amelynek kebeléből került ki az a szerencsétlen is, akit megölt. Ez Csordás Mihály, a kivel a nevén kívül egyebet tudni alig lehet. Mióta ismerik, mindig csavargó volt ez az ember, aki most 40-42 éves lehetett. Hozzá tartozói niucsenek, úgy élt napról napra, mint a többi elzúllott: egy nap dolgozott, két nap ivott. Jó ismerőse volt Tóth Mózesnek, amit a legény arra használt föl, hogy ellopott Csordástól több zsákot s néhány darab ruhát. Ezzel aztán nem mutatkozott a kollega előtt, került, ahol lehetett. Ma délután véletlenül találkoztak a Laudon-utca járdáján a csavargók s ekkor Csordás rátámadt: — Jó, hogy jössz, te betyár! — Ki a betyár? — kérdezte sötétén Tóth Mózes és a zsebébe nyult. — Te, te vagy a betyár — folytatta amaz — te loptál meg Hol van a ruha, amit elloptál tőlem? Tóth Mózes előrántotta budlibicskáját s avval Csordás nyakába szurt. A rendőrség a gyilkost letartóztatta.

Táviratok

A király Budapesten.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata). O felsége ma egész kíséretével Budapestre érkezett és általános kihallgatást adott. Estére tovább utazik Bécsbe.

A vallás szabad gyakorlata.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata). A képviselőház közoktatásügyi bizottsága elfogadta a főrendiháznak a vallás szabadgyakorlatáról szóló törvényjavaslat módosítását.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a törvényjavaslatok befejeztével köszönetet mond a távollévő gróf Csáky Albinnak, mint a ki legelőször pendítette meg a jelen törvényjavaslat eszméjét.

Molnár Antal Csáky Albin gróf nak és a kormánynak fejezi ki üdvözlését a szívós kitartásért.

A javaslat előadásával dr. Papp Géza bízott meg.

Hegyi Aranka és Evva.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hegyi Aranka a népszínház primadonnája és Evva Lajos

igazgató között támadt ismeretes pörben mára volt kintizve a végtárgyalás. A tárgyalást azonban elhalasztották, mert hírszerint a primadonna kiegyezik a direktorral.

Bartha Miklós lemondása.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bartha Miklós ma lemondott a függetlenségi párt elnöki állásáról. Szederkényi Nándorhoz intézett levelében azt hozza fel okul, hogy gyengének érzi magát e párt vezetésére, de egyéb téren való elfoglaltsága sem engedi, hogy minden tekintetben megfeleljen annak a feladatnak, a mely reája hárul az elnökséggel.

A „Nagyvárad” jubileuma.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap tartotta meg fennállásának negyedszázados jubileumát a vidék egyik legjobb lapja, a „Nagyvárad”. — Az ünnepélyt Rákosi Jenő nyitotta meg nagyszabású beszéddel, melyben a sajtó hatalmáról és jelentőségéről beszélt. Felolvasásokat tartottak dr. Báttaszéki Lajos, a Nagyvárad első szerkesztője, Fehér Dezső, a jubiláló lap jelenlegi szerkesztője, Békefi Antal, Sas Ede, Lovassy Andor, Szávay Gyula és dr. Bodor Károly. Déli 2 órakor díszbenkelt volt, négy órakor pedig a vidéki hírlapírók értekezletére gyűltek egybe.

Geiléri Mór, az ezredéves kiállítás főtitkára tudatta a kiállítási igazgatóság indítványát, mely szerint az összes vidéki lapok a kiállítás idejére időközönként szabadjegyet kapjanak. Egyben meghívja a hírlapírókat december nyolczadikára a kiállítás előzetes megtekintésére.

Rákosi Jenő és Horváth Gyula ajánlatára elhatározta a gyűlés, hogy felkéri az „Othon”-t, hogy támogassa a vidéki hírlapírók segélyegyletét.

December 8-án közös értekezlet tartanak a fővárosi és a vidéki hírlapírók.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Hogy a Naszke Ernő és Wulko György urak között felmerült becsületbeli ügy a mai nappal a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett, aláírásunkkal bizonyítjuk.

N.-Becskereken, 1895. október 26-án.

Mayer Aurél, Keresztes György,
Weszelinovits Szilárd, Simonich Dezső,
mint Wulko György ur megbízottjai, mint Naszke Ernő ur megbízottjai.

(841-1-1)

Grünbaum Vilmos

női-ruha-terme

Nagy-Becskereken.

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett selymek, kelmék és diszitéseim dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsőrendű bécsi erőre bízva, főtörekvésem oda irányuland, becses vevőim bizalmát és megalégedését ezentul is legujabb divatu, elegáns kivitelű toilették szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban gallérok, jaquettek, mindennemű szövet és selyembluzok, costumek, matiné, juponok, kötények.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672-x.24

* Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

895. sz. B. v. k. 1895.

Árverési hirdetmény.

Közírré tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. törvényszéknek 1895. évi 9510., 9511. és 9512. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1895. évi 12014., 12015. és 11622. szám alatt kelt végzése folytán Perlaszi járási takarékpénztár és Ivánovits Miksa perlaszi lakosok részére, Baranyi Eugenia nagybecskereki lakosnál 73 frt. 136 frt és 110 frt és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1895. évi augusztus 8-án lefoglalt 349. frtra becsült szobabutorok és egy zongorából álló ingóknak alperes lakásán N. Becskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1895. évi november 8-ik napjának délutáni 3 órára tüzetett ki.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi okt. hó 14-én.

Kiss István,
kir. bír. végrehajtó.

(838-11)

2098. sz. igt. 95.

(840-11)

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság részéről közírré tétetik, miszerint községünk határában bitangságba vett 5—6 éves pej szüni, csillagos homloku kancaza 16 folyó évi november hó 9-én d. e. 9 órakor a község-házán nyilvános árverés útján el fog adatni.

Ó-Teleken, 1895. október 20 án.

Községi előjáróság.

RIZS-ELADÁS.

Gróf Karátsanyi Jenő tulajdonát képező temes-topolyai rizstelep intézősége az uradalomban termelt és ugyanott hántolt és csiszolt rizset, mely kitűnő minőségénél fogva bel- és külföldi kiállításokon a legelső díjakkal lett kitüntetve, a következő árak mellett adja el, és pedig:

- a) Métermázsánként zsákkal együtt:
az I. osztályút . . . 20 frtért
a II. " . . . 16 "

a dettai vasut-állomáshoz franco szállítva.
b) Métermázsán aluli megrendeléseknél is, a fennebbi árak számíttatnak 15—30 kr. csomagolási díj hozzáadásával szintén franco Detta állomáshoz.

c) 5 kgr.-os postacsomagokban a vételárnak előleges beküldése mellett franco postával:

- az I. osztályút 1 frt 50 krért
a II. " 1 " 30 "

szállítja.

Postai utánvét mellett minden csomag 6 krral drágább. Ismét eladó, úgy tömeges rendelők kedvezményben részesíttetnek. Megrendeléseket elfogad:

Gróf Karátsanyi Jenő rizstelep-intézősége.

Temes Topolyán u. p. Denta.

(833-22)

3523 895. kig.

(845-31)

Pályázati hirdetmény.

Czernya községben, az egyenes adó, fegyveradó, hadmentességi díj, illeték, visszabályozási járulék, közkölttség, legelőadó, közmunka és utadónak 1889. évtől 1894. évig terjedő 6 évig időszakra leendő felszámolása határozatván el,

felhivatnak mindazok, kik ezen munkálat teljesítésére, napidíj melle t vállalni akarnak, hogy az ezen munkálatra való képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 10 éig alulírott községi előjárósághoz terjesszék be.

Czernyán, 1895. évi október hó 23 án.

Hostlnsky Károly, **Miksin Nika,**
jegyző. h. bír.

„Üzlethelyiség“

vendéglő számára,

mely Módos mezővárosában, főtéren 15. sz. a csávosi utca sarkán, 12 szobával, melléképületekkel és kerttel ellátva, jövő év január hó 1-étől esetleg áprilistól, három esetleg több évre kiadó.

Közelebbi felvilágosítást nyújt: báró Gudenus Béla Ivándán vagy Csávoson, posta Ivándá.

(859-31)

!PÉNZ!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb öszegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbben mindennemű szelvények beváltására.

141-26.24

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi tizlet

Kadelsburger L.

Az első délmagyarországi Cognac-gyár

(Alapított 1875. évben)

LENGAUER TESTVÉREK**VERSE CZ**

a nagyméltóságú kereskedelemügyi és pénzügyminiszterek részéről egyetértőleg kibocsátott 39325/95. számú rendelettel szigorú állami ellenőrzés alá helyezett (hamisítás ennélfogva ki van zárva), hogy a nagy közönség használatára a „Cognac“ elnevezés alatt valódi desztillált bor hozassék forgalomba.

Kapható Nagy-Becskereken: Rósa Ignác és Zimmerer Antal uraknál.

Ezenkívül szállítunk egy kisebb mint nagyobb hordókban és üvegekben saját termésű borokat melyekről árjegyzékekkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

719-52.6

T ü z i f a.

Van szerencsém a t. közönségnek tudtára adni, hogy tekintettel a közeledő őszi időnyre raktáraink teljesen felszerelve vannak és az alábbi válfajokat ajánljuk:

Fejér gyertyánfa	14	frt	—	kr.
Körisfa	13	"	—	"
Erdei bikkfa	13	"	50	"
Szilfa	11	"	50	"
Kányafa	12	"	—	"
Dorongfa	11	"	—	"
Tölgyfa	11	"	—	"

Megrendelések elfogadtnak a Daun-féle téglagyárnál és Arpád-utca 11. sz. a.

— Telefon 34. sz. —

Két öl vételénél a fa díjtalanul házhoz szállíttatik.

687-51.22

Spuller Lipót,

a szlavoniai faipar-társaság főképviseleje.